

Nr 132.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående  
uppförande av tre boställshus vid Näsets station å statens  
järnvägar; given Stockholms slott den 16 februari 1917.*

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

*dels* för uppförande av tre boställshus för järnvägspersonal vid Näsets station å statens järnvägar bevilja ett anslag för år 1918 av 75,000 kronor, att utgå av lånemedel, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1917 av tillgängliga medel utanordna beloppet;

*dels ock*, under förutsättning av bifall till vad sålunda föreslagits, besluta, att de i statsverkspropositionen bland inkomsterna i 1918 års riksstat upptagna lånemedel för produktiva ändamål skola höjas med 75,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

*Oscar von Sydow.*

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför  
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott  
den 16 februari 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,  
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,  
Statsråden VON SYDOW,  
friherre BECK-FRIIS,  
STENBERG,  
LINNÉR,  
MÖRCKE,  
VENNERSTEN,  
WESTMAN,  
BROSTRÖM.

---

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

I proposition den 19 april 1912 (nr 207) föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att, bland annat, besluta fortsätta arbetet med utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna samt anordna station å Näset i huvudsaklig överensstämmelse med Södertäljekommissionens förslag (Näslinjen).

Riksdagen beslutade i enlighet med Kungl. Maj:ts berörda framställning och de för anläggningarnas utförande enligt nämnda förslag beräknade medel hava av riksdagen anvisats.

Berörda arbeten omhänderhavas av en utav Kungl. Maj:t tillsatt kommission, den s. k. byggnadskommissionen för dubbelspåret Rönninge—Ström.

Södertäljekommissionens kostnadsförslag för station å Näset, vilket i denna del låg till grund för de gjorda kostnadsberäkningarna, upptog bland andra följande poster, nämligen:

för uppförande av ett stationshus .....	40,000	kronor,	
» » » » boställshus .....	35,000	»	samt
» flyttning » » » .....	10,000	»	.

Det boställshus, som enligt förslaget skulle förflyttas, är sedan gammalt beläget å Saltskogs station, vilken station efter utförandet av Näslinjen kommer att försvinna.

Boställshuset å Näset skulle sålunda enligt Södertäljekommissionens förslag endast bliva två, ett nytt och ett gammalt. Av särskilda anledningar nödvändiggöras emellertid en förändring och utvidgning av Södertäljekommissionens byggnadsplan beträffande husbyggnader å Näset. I skriftelse den 11 oktober 1916 har förenämnda byggnadskommission underställt denna fråga Kungl. Maj:ts prövning. I ämnet har jag av kommissionen och järnvägsstyrelsen inhämtat följande:

Det i Södertäljekommissionens förslag upptagna nya boställshuset är numera uppfört. Kostnaden för detsamma har uppgått till omkring 25,000 kronor. Flyttningen av det gamla boställshuset i Saltskog har icke ansetts fördelaktig att genomföra, då byggnaden är för gammal därtill och för övrigt synes lämplig att på sin gamla plats användas för sitt nuvarande ändamål. De sålunda besparade medlen, sammanlagt 20,000 kronor, hava emellertid åtgått till bestridande av ökade kostnader för det nya stationshuset å Näset. Stationshuset har nämligen måst uppföras väsentligt större än vad Södertäljekommissionen beräknat, dels för beredande av större bostadsutrymmen, dels för möjliggörande av byggnadens utvidgning i framtiden.

Vid stationen å Näset finnas ej några bostadslägenheter att hyra för den å stationen tjänstgörande personalen, emedan förefintliga bostäder äro upptagna av arbetare, tillhörande de därstädes belägna industriella anläggningarna Södertälje verkstäder, Scania-Vabis och Baltic separator. Den olägenhet, som redan nu föreligger beträffande Saltskogs station eller att större delen av stationspersonalen måst hyra bostäder i Södertälje, blir givetvis efter förläggningen av dess tjänstgöring till Näset än mer kännbar, i det att personalen därigenom skulle få omkring 30 minuters väg att tillryggalägga mellan bostad och tjänstgöringsställe. Detta förhållande, som i och för sig måste anses vara synnerligen olämpligt och för personalen onödigtvis tröttande, är dessutom ägnat att bereda svårigheter vid förekommande behov av extra inkallelse av personal vid eventuella sjukdomsfall eller av erforderlig förstärkning, vilket åter kan vålla rubbningar i trafiken.

Det är därför nödvändigt att söka bereda bostäder i stationens omedelbara närhet åt så stort antal av de å stationen tjänstgörande be-

fattningshavarna av lägre grad som möjligt, och gäller detta särskilt beträffande den personal, som användes i ställverks- och växeltjänst, vilken personal beräknas komma att uppgå till 16 man.

I en till byggnadskommissionen den 25 april 1914 avlåten skrivelse hemställde järnvägsstyrelsen, att 4 boställshus, inrymmande vardera 3 lägenheter — däri inberäknat de i Södertäljekommissionens kostnadsförslag upptagna — måtte komma till uppförande vid Näset, varigenom bostäder, förutom för stationsföreståndaren, vilken erhöle bostad i stationshuset, skulle beredas för 12 personer i stationskarlsgruppen.

Emellertid har nu från linjeförvaltningen, med stöd av senaste tidens erfarenheter, framhållits den synnerliga angelägenheten av att de med stationsföreståndaren vid tåg-tjänstgöringen turande tjänstemännen, två stationsskrivare, äro bosatta i stationens omedelbara närhet, varigenom skulle möjliggöras ett snabbt inkallande av ersättare för stationsföreståndaren vid förfall för denne ävensom ett hastigt erhållande av personalförstärkning vid påkommande behov därav.

För att icke öka det tidigare ifrågasatta antalet boställshus har järnvägsstyrelsen nu tänkt sig, att ett av dessa skulle anordnas till bostäder åt förenämnda stationsskrivare. Visserligen skulle på så vis erhållas bostäder åt endast 9 personer i stationskarlsgruppen, men järnvägsstyrelsen anser detta tills vidare nöjaktigt, ehuru väl härigenom endast omkring halva antalet av nyssnämnda befattningshavare i ställverks- och växeltjänst skulle erhålla bostäder, belägna inom Näsets stationsområde.

Med hänsyn till nu relaterade sakförhållanden har byggnadskommissionen i sin förenämnda underdåniga skrivelse den 11 oktober 1916 hemställt om medgivande, att å Näsets station finge uppföras ytterligare tre boställshus för en kostnad av tillsammans omkring 75,000 kronor, samt om anvisande av medel för ändamålet.

Departements-  
chefen.

Såsom av det anförda framgår, har en förändring måst vidtagas i Södertäljekommissionens byggnadsplan för husbyggnader å Näsets station, i det att flyttning från Saltskogs station av ett gammalt boställshus befunnits olämplig att utföra. Berörda byggnadsplan synes i övrigt ej hava uppgjorts med tillräcklig hänsyn till den omständigheten, att bostäder i trakten omkring Näset ej finnas att hyra. Då det ej torde kunna ifrågasättas, att stationspersonalen vid Näsets station i allmänhet skall vara bosatt i Södertälje — omkring 30 minuters väg från Näset — synes det av järnvägsstyrelsen framförda kravet å uppförande vid stationen av tillhoppa fyra boställshus väl grundat. Härigenom skulle visserligen icke hela stationspersonalen erhålla bostad i stationens närhet, men dock en stor del därav.

Då enligt det ursprungliga kostnadsförslaget för station å Näset endast ett nytt boställshus var avsett att komma till utförande, lärer riksdagens medgivande bära inhämtas till uppförande vid stationen av ytterligare tre boställshus. Mot det för ändamålet begärda beloppet, 75,000 kronor, finner jag intet att erinra. Då kostnaderna för anläggningen bära bestridas av lånemedel, torde vid bifall till framställning i ämnet hos riksdagen de i statsverkspropositionen bland inkomsterna upptagna lånemedel för produktiva ändamål bära höjas med motsvarande belopp, 75,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

*dels* för uppförande av tre boställshus för järnvägspersonal vid Näsets station å statens järnvägar bevilja ett anslag för år 1918 av 75,000 kronor, att utgå av lånemedel, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1917 av tillgängliga medel utanordna beloppet;

*dels ock*, under förutsättning av bifall till vad sålunda föreslagits, besluta, att de i statsverkspropositionen bland inkomsterna i 1918 års riksstat upptagna lånemedel för produktiva ändamål skola höjas med 75,000 kronor.

---

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet, av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle till riksdagen avlätas.

Ur protokollet:

*Conr. Falkenberg.*